KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2018/762,

annettu 8 päivänä maaliskuuta 2018,

turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksia koskevien yhteisten turvallisuusmenetelmien vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/798 nojalla sekä komission asetusten (EU) N:o 1158/2010 ja (EU) N:o 1169/2010 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rautateiden turvallisuudesta 11 päivänä toukokuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/798 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon komissiolle 9 päivänä maaliskuuta 2017 toimitetun Euroopan rautatieviraston suosituksen ERA-REC-115-REC vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettävien yhteisten turvallisuusmenetelmien sekä valvontaa koskevien yhteisten turvallisuusmenetelmien tarkistamisesta,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhteisissä turvallisuusmenetelmissä kuvataan, miten turvallisuuden tasoa ja turvallisuustavoitteiden saavuttamista ja muiden turvallisuutta koskevien vaatimusten noudattamista arvioidaan.

(2) Direktiivin (EU) 2016/798 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti yhteisiä turvallisuusmenetelmiä on tarkistettava säännöllisin väliajoin ottaen huomioon niiden soveltamisesta saatu kokemus ja rautateiden turvallisuuden yleinen kehittyminen sekä pyrkimys rautateiden turvallisuustason säilyttämiseen yleisesti ja sen jatkuvaan parantamiseen, jos se on kohtuudella mahdollista.

(3) Komissio valtuutti 1 päivänä syyskuuta 2016 hyväksymällään täytäntöönpanopäätöksellä ([2]) Euroopan unionin rautatieviraston, jäljempänä 'rautatievirasto', tarkistamaan direktiivin (EU) 2016/798 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti komission asetuksia (EU) N:o 1158/2010 ([3]), (EU) N:o 1169/2010 ([4]) ja (EU) N:o 1077/2012 ([5]). Komission valtuutuksen johdosta rautatievirasto antoi 9 päivänä maaliskuuta 2017 suosituksensa, johon kuuluu kertomus kansallisten turvallisuusviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja käyttäjien kuulemisen tuloksista sekä arviointikertomus hyväksyttäväksi tulevien, muutettujen yhteisten turvallisuusmenetelmien vaikutuksesta. Komissio tarkasteli rautatieviraston antamaa suositusta varmistaakseen, että valtuutus on täytetty direktiivin (EU) 2016/798 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

(4) Turvallisuusjohtamisjärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että rautatieyritykset ja rataverkon haltijat saavuttavat liiketoiminnalliset tavoitteensa turvallisesti. Turvallisuusjohtamisjärjestelmä on usein integroitu muihin hallintajärjestelmiin organisaation yleisen suorituskyvyn parantamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi, millä yhtenäistetään pyrkimyksiä kaikilla organisaation tasoilla. Tätä varten käytetään ISOn korkean tason rakennemallin ([6]) yleistä kehystä, jonka avulla turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset ryhmitellään toiminnallisin perustein direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklan mukaisesti. Tämän kehyksen avulla rautatieyritysten ja rataverkon haltijoiden on myös helpompi ymmärtää ja soveltaa menettelypohjaista lähestymistapaa, jota käytetään turvallisuusjohtamisjärjestelmien kehittämiseen, täytäntöönpanoon, ylläpitoon ja jatkuvaan parantamiseen.

(5) Yhtenäisen turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan saatuaan hakijan pitäisi jatkaa direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklassa tarkoitetun turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä käyttöä.

(6) Inhimillisillä tekijöillä on keskeinen merkitys rautateiden turvallisen ja tehokkaan toiminnan varmistamisessa. Jos inhimillisten tekijöiden katsotaan vaikuttaneen onnettomuuteen tai vaaratilanteeseen, myös organisatoriset

([1]) EUVL L 138, 26.5.2016, s. 102.

([2]) Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 1 päivänä syyskuuta 2016, Euroopan unionin rautatieviraston valtuuttamisesta vaatimusten noudattamisen arviointia koskevien yhteisten turvallisuusmenetelmien ja valvontaa koskevan yhteisen turvallisuusmenetelmän tarkistamiseksi sekä täytäntöönpanopäätöksen C(2014) 1649 final kumoamiseksi (C(2016) 5504 final).

([3]) Komission asetus (EU) N:o 1158/2010, annettu 9 päivänä joulukuuta 2010, yhteisestä turvallisuusmenetelmästä rautateiden turvallisuustodistusten saamista koskevien vaatimusten noudattamisen arvioimiseksi (EUVL L 326, 10.12.2010, s. 11).

([4]) Komission asetus (EU) N:o 1169/2010, annettu 10 päivänä joulukuuta 2010, yhteisestä turvallisuusmenetelmästä rautateiden turvallisuusluvan saamista koskevien vaatimusten noudattamisen arvioimiseksi (EUVL L 327, 11.12.2010, s. 13).

([5]) Komission asetus (EU) N:o 1077/2012, annettu 16 päivänä marraskuuta 2012, yhteisestä turvallisuusmenetelmästä kansallisten turvallisuusviranomaisten turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan myöntämisen jälkeen harjoittamaa valvontaa varten (EUVL L 320, 17.11.2012, s. 3).

([6]) ISO-/IEC-direktiivit, osa 1, konsolidoitu täydennysosa vuodelta 2016, liite SL, lisäys 2.

tekijät, kuten työmäärä tai työn suunnittelu, ovat saattaneet vaikuttaa tilanteeseen suorituskykyä alentavasti ja onnettomuuden tai vaaratilanteen seurauksia pahentaen. Sen vuoksi on erittäin tärkeää, että rautatieyritykset ja rataverkon haltijat soveltavat systemaattista lähestymistapaa inhimillisen toimintakyvyn tukemiseen ja inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden hallinnointiin osana turvallisuusjohtamisjärjestelmäänsä.

(7) Se, miten turvallisuuteen suhtaudutaan, miten korkealle sitä arvostetaan ja miten sen tärkeyttä painotetaan organisaatiossa, kuvastaa organisaation todellista sitoutumista turvallisuuteen kaikilla organisaation tasoilla. Näin ollen on myös tärkeää, että rautatieyritykset ja rataverkon hallinnoijat pystyvät tunnistamaan, minkälaiset toiminta- ja käytösmallit voivat edesauttaa myönteisen turvallisuuskulttuurin syntymistä, ja edistämään turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä välityksellä yhteisen luottamuksen ja oppimisen kulttuuria, jossa henkilöstöä kannustetaan osallistumaan turvallisuuden ylläpitoon ilmoittamalla vaarallisista poikkeamista ja välittämällä turvallisuuteen liittyviä tietoja eteenpäin.

(8) Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä olisi otettava huomioon, että neuvoston direktiivin 89/391/ETY ([1]) ja sen asiaa koskevien erillisdirektiivien säännöksiä sovelletaan täysimääräisesti rautateiden rakentamiseen, kunnossapitoon ja liikennöintiin osallistuvien työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseen. Siinä ei luoda turvallisuustodistuksia ja -lupia myöntävälle elimelle lisävelvollisuuksia tai -tehtäviä niiden tehtävien lisäksi, joiden mukaan ne tarkistavat, onko yhtenäisen turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan hakija ottanut huomioon terveys- ja turvallisuusriskit. Direktiivin 89/391/ETY vaatimusten noudattamisen tarkistusvastuu voidaan silti antaa muille jäsenvaltioiden nimittämille toimivaltaisille viranomaisille.

(9) Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä olisi otettava tarvittaessa huomioon mahdolliset lisäriskit, jotka johtuvat vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautateitse, ja näin ollen myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/68/EY ([2]).

(10) Asetuksista (EU) N:o 1158/2010 ja (EU) N:o 1169/2010 tulee vanhentuneita, minkä vuoksi ne olisi korvattava tällä asetuksella.

(11) Turvallisuustodistusten osalta direktiivin (EU) 2016/798 10 artiklan 15 kohdassa säädetään, että kansalliset turvallisuusviranomaiset voivat vaatia turvallisuustodistuksen tarkistamista, jos turvallisuuden sääntelykehystä muutetaan olennaisesti. Direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklasta ja tästä asetuksesta seuraavia muutoksia ei katsota olennaisiksi, vaikka ne liittyvätkin asiaan ja ovat tärkeitä. Näin ollen asetusta (EU) N:o 1158/2010 olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/49/EY ([3]) mukaisesti myönnettyihin turvallisuustodistuksiin niiden voimassaolon päättymiseen saakka. Samasta syystä asetuksen (EU) N:o 1158/2010 kumoamista on tarpeen lykätä sellaisen ajanjakson viimeiseen päivään saakka, jonka aikana kansalliset turvallisuusviranomaiset saattavat edelleen soveltaa sitä valvontatarkoituksiin. Lisäksi direktiivin (EU) 2016/798 mukaan voimassa oleviin turvallisuustodistuksiin sovelletaan jatkossakin direktiiviä 2004/49/EY, johon asetus (EU) N:o 1158/2010 perustui.

(12) Turvallisuuslupien osalta direktiivin (EU) 2016/798 12 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että kansalliset turvallisuusviranomaiset voivat vaatia turvallisuusluvan tarkistamista, jos turvallisuuden sääntelykehystä muutetaan olennaisesti. Direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklasta ja tästä asetuksesta seuraavia muutoksia ei katsota olennaisiksi, vaikka ne liittyvätkin asiaan ja ovat tärkeitä. Näin ollen asetusta (EU) N:o 1169/2010 olisi sovellettava direktiivin 2004/49/EY mukaisesti myönnettyihin turvallisuuslupiin niiden voimassaolon päättymiseen saakka. Samasta syystä asetuksen (EU) N:o 1169/2010 kumoamista on tarpeen lykätä sellaisen ajanjakson viimeiseen päivään saakka, jonka aikana kansalliset turvallisuusviranomaiset saattavat edelleen soveltaa sitä valvontatarkoituksiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan rautatieyrityksiin ja rataverkon haltijoihin liittyviä turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksia koskevat, direktiivin (EU) 2016/798 6 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut yhteiset turvallisuusmenetelmät.

2. Tätä asetusta sovelletaan direktiivin (EU) 2016/798 mukaisesti myönnettyihin yhtenäisiin turvallisuustodistuksiin ja turvallisuuslupiin.

([1]) Neuvoston direktiivi 89/391/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1989, toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä (EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/68/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista (EUVL L 260, 30.9.2008, s. 13).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/49/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta (rautatieturvallisuusdirektiivi) (EUVL L 164, 30.4.2004, s. 44).

2 artikla

Määritelmä

Tässä asetuksessa ’turvallisuustodistuksia myöntävällä elimellä’ tarkoitetaan elintä, joka on vastuussa yhtenäisten turvallisuustodistusten myöntämisestä ja joka on joko rautatievirasto tai kansallinen turvallisuusviranomainen.

3 artikla

Rautatieyrityksiä koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset

Rautatieyritysten on otettava käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä liitteessä I vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Kyseisiä turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksia sovelletaan direktiivin (EU) 2016/798 10 artiklassa tarkoitettuihin yhtenäisiin turvallisuustodistuksiin hakemusten arviointia ja valvontaa varten.

4 artikla

Rataverkon haltijoita koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset

Rataverkon haltijoiden on otettava käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä liitteessä II vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Kyseisiä turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksia sovelletaan direktiivin (EU) 2016/798 12 artiklassa tarkoitettuihin turvallisuuslupiin hakemusten arviointia ja valvontaa varten.

5 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetukset (EU) N:o 1158/2010 ja (EU) N:o 1169/2010 16 päivästä kesäkuuta 2025.

6 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 16 päivästä kesäkuuta 2019 niissä jäsenvaltioissa, jotka eivät ole tehneet rautatievirastolle ja komissiolle ilmoitusta direktiivin (EU) 2016/798 33 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Sitä sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa 16 päivästä kesäkuuta 2020.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 8 päivänä maaliskuuta 2018.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER

LIITE I

Rautatieyrityksiä koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset

1. ORGANISAATION TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 **Organisaation on**

a) kuvailtava toimintansa laji ja laajuus sekä toiminta-alueensa;

b) yksilöitävä vakavat turvallisuusriskit, joita organisaation itsensä harjoittama tai organisaation alihankkijoiden, kumppaneiden tai tavarantoimittajien sen valvonnassa harjoittama rautatieliikennetoiminta aiheuttaa;

c) yksilöitävä asianomaiset osapuolet (esimerkiksi sääntelyelimet, viranomaiset, rataverkon haltijat, alihankkijat, tavarantoimittajat ja kumppanit), mukaan lukien rautatiejärjestelmän ulkopuoliset osapuolet, jotka ovat olennaisia toimijoita turvallisuusjohtamisjärjestelmän kannalta;

d) yksilöitävä turvallisuuteen liittyvät oikeudelliset ja muut vaatimukset, jotka johtuvat c alakohdassa tarkoitetuista asianomaisista osapuolista, ja ylläpidettävä niitä;

e) varmistettava, että d alakohdassa tarkoitetut vaatimukset otetaan huomioon turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämisessä, täytäntöönpanossa ja ylläpitämisessä;

f) laadittava turvallisuusjohtamisjärjestelmän soveltamisalaa koskeva kuvaus, jossa ilmoitetaan, mitkä liiketoiminnan osat kuuluvat soveltamisalan piiriin ja mitkä eivät, ottaen huomioon d alakohdassa tarkoitetut vaatimukset.

2. JOHTAMINEN

2.1 **Johtaminen ja sitoutuminen**

2.1.1 Ylimmän johdon on osoitettava johtajuutta ja sitoutumista turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämiseen, täytäntöönpanoon, ylläpitoon ja jatkuvaan parantamiseen

a) ottamalla tilivelvollisuuden ja vastuun turvallisuudesta kokonaisuudessaan omiin nimiinsä;

b) varmistamalla, että eri tasoilla organisaatiossa työskentelevä johtohenkilöstö on sitoutunut turvallisuuden ylläpitoon oman toimintansa kautta sekä suhteessaan työntekijöihin ja alihankkijoihin;

c) varmistamalla, että organisaatio on laatinut turvallisuuspolitiikan ja turvallisuustavoitteet, ne on ymmärretty ja ne ovat yhteensopivia organisaation valitseman strategisen suunnan kanssa;

d) varmistamalla, että turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevat vaatimukset integroidaan organisaation liiketoimintaprosesseihin;

e) varmistamalla, että käytettävissä on turvallisuusjohtamisjärjestelmää varten tarvittavat resurssit;

f) varmistamalla, että turvallisuusjohtamisjärjestelmällä torjutaan tehokkaasti organisaatiossa syntyviä turvallisuusriskejä;

g) kannustamalla työntekijöitä tukemaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimusten noudattamista;

h) edistämällä turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaa parantamista;

i) varmistamalla, että turvallisuusnäkökohdat otetaan huomioon organisaation liiketoimintariskien tunnistamisessa ja hallinnassa, ja antamalla selvityksen siitä, kuinka turvallisuuden ja muiden liiketoiminnallisten tavoitteiden väliset ristiriidat tunnistetaan ja ratkaistaan;

j) edistämällä myönteistä turvallisuuskulttuuria.

2.2 **Turvallisuuspolitiikka**

2.2.1 Ylin johto laatii asiakirjan, jossa kuvaillaan organisaation turvallisuuspolitiikka. Asiakirjan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) se on asianmukainen organisaation lajiin ja sen harjoittaman rautatieliikennetoiminnan laajuuteen nähden;

b) se on organisaation pääjohtajan (tai ylimmän johdon edustajan/edustajien) hyväksymä;

c) sitä toteutetaan aktiivisesti ja se on saatettu koko henkilökunnan tietoon ja saataville.

2.2.2 Turvallisuuspolitiikan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) siinä sitoudutaan kaikkien turvallisuuteen liittyvien oikeudellisten ja muiden vaatimusten noudattamiseen;

b) se tarjoaa puitteet turvallisuustavoitteiden asettamiselle ja organisaation turvallisuustason arvioinnille kyseisiin tavoitteisiin nähden;

c) siinä sitoudutaan niin omasta toiminnasta kuin muiden toiminnasta johtuvien turvallisuusriskien hallintaan;

d) siinä sitoudutaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaan parantamiseen;

e) sitä ylläpidetään liiketoimintastrategian sekä organisaation turvallisuustason arvioinnin perusteella.

2.3 **Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet**

2.3.1 Henkilöstön (mukaan lukien johto ja muu turvallisuuteen liittyviä tehtäviä suorittava henkilöstö), jolla on turvallisuuteen vaikuttavia tehtäviä, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet on määritettävä kaikilla organisaation tasoilla, ja kyseiset vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet on dokumentoitava ja osoitettava ja annettava tiedoksi kyseiselle henkilöstölle.

2.3.2 Organisaation on varmistettava, että henkilöstöllä, jonka vastuulle on delegoitu turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, on tarvittavat valtuudet, pätevyys ja asianmukaiset resurssit tehtäviensä suorittamiseen ilman, että muut liiketoiminnot vaikuttavat siihen haitallisesti.

2.3.3 Turvallisuuteen liittyviä tehtäviä koskevien vastuiden delegointi on dokumentoitava, ja ne on annettava tiedoksi asianosaiselle henkilöstölle. Lisäksi on varmistettava, että vastuut ymmärretään ja omaksutaan.

2.3.4 Organisaation on kuvattava 2.3.1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien liittäminen liiketoimintoihin organisaation sisällä ja tarvittaessa sen ulkopuolella (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat).

2.4 **Henkilöstön ja muiden osapuolten kuuleminen**

2.4.1 Henkilöstöä, heidän edustajiaan ja ulkopuolisia asianomaisia osapuolia on kuultava tarvittaessa ja soveltuvin osin turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämiseen, ylläpitoon ja parantamiseen liittyvissä asioissa, kun kyse on heidän vastuualueistaan, liiketoimintamenettelyjen turvallisuusnäkökohdat mukaan luettuina.

2.4.2 Organisaation on helpotettava henkilöstön kuulemista tarjoamalla menetelmät ja keinot henkilöstön osallistumisen mahdollistamiseksi, heidän mielipiteidensä kirjaamiseksi ja vastineen antamiseksi kyseisiin mielipiteisiin.

3. SUUNNITTELU

3.1 **Toimet riskeihin puuttumiseksi**

3.1.1 Riskinarviointi

3.1.1.1 Organisaation on

a) tunnistettava ja analysoitavat kaikki toiminnalliset, organisatoriset ja tekniset riskit, jotka ovat merkityksellisiä organisaation harjoittaman toiminnan lajin, laajuuden ja toiminta-alueen suhteen. Nämä riskit voivat johtua muun muassa inhimillisistä ja organisatorisista tekijöistä, kuten työmäärästä, työn suunnittelusta, väsymyksestä tai menettelyjen soveltuvuudesta sekä muiden asianomaisten osapuolten toiminnasta (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

b) arvioitava a alakohdassa tarkoitetut riskit asianmukaisia riskinarviointimenetelmiä soveltamalla;

c) kehitettävä ja otettava käyttöön turvallisuustoimenpiteitä, niihin liittyvät tehtävät mukaan luettuina (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet);

d) kehitettävä järjestelmä turvallisuustoimenpiteiden vaikuttavuuden valvomiseksi (ks. 6.1 Valvonta);

e) tunnistettava tarpeet tehdä yhteistyötä muiden asianomaisten osapuolten (esimerkiksi rautatieyritysten, rataverkon haltijoiden, valmistajan, huoltopalvelujen tarjoajan, kunnossapidosta vastaavan yksikön, raideliikenteen kalustoyksikön haltijan, palvelujen tarjoajan ja hankintayksikön) kanssa soveltuvin osin jaettujen riskien sekä riittävien turvallisuustoimenpiteiden käyttöönoton osalta;

f) tiedotettava riskeistä henkilöstölle ja asianosaisille ulkopuolisille tahoille (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä).

3.1.1.2 Riskejä arvioidessaan organisaation on otettava huomioon tarve määritellä ja tarjota turvallinen työympäristö ja ylläpitää sitä; turvallisen työympäristön on täytettävä sovellettavan lainsäädännön ja erityisesti direktiivin 89/391/ETY vaatimukset.

3.1.2 Muutoksiin valmistautuminen

3.1.2.1 Organisaation on tunnistettava mahdolliset turvallisuusriskit ja asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet (ks. 3.1.1 Riskinarviointi) ennen muutosten toteuttamista (ks. 5.4 Muutosten hallinta) täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 402/2013 ([1]) vahvistetun riskinhallintaprosessin mukaisesti, mukaan lukien itse muutosprosessista aiheutuvien turvallisuusriskien huomioon ottaminen.

3.2 **Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu**

3.2.1 Organisaation on luotava turvallisuustavoitteet asiaankuuluvia toimintoja varten asiaankuuluvilla tasoilla voidakseen ylläpitää ja, kun se on kohtuudella toteutettavissa, parantaa turvallisuustasoaan.

3.2.2 Turvallisuustavoitteiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) niiden on oltava linjassa turvallisuuspolitiikan ja (soveltuvin osin) organisaation strategisten tavoitteiden kanssa;

b) niiden on liityttävä ensisijaisiin riskeihin, jotka vaikuttavat organisaation turvallisuustasoon;

c) niiden on oltava mitattavissa;

d) niissä on otettava huomioon sovellettavat lakisääteiset ja muut vaatimukset;

e) niitä on arvioitava niiden saavutusten perusteella ja tarvittaessa tarkistettava;

f) ne on annettava tiedoksi.

3.2.3 Organisaatiolla on oltava suunnitelma(t) sen kuvaamiseksi, kuinka se aikoo saavuttaa turvallisuustavoitteensa.

3.2.4 Organisaation on kuvailtava strategiansa ja suunnitelmansa, joita se käyttää valvoessaan turvallisuustavoitteiden saavuttamista (ks. 6.1 Valvonta).

4. TUKI

4.1 **Resurssit**

4.1.1 Organisaation on järjestettävä resurssit, muun muassa pätevä henkilöstö ja tehokkaat ja käyttökelpoiset laitteet, joita tarvitaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän laatimiseksi, toteuttamiseksi, ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

4.2 **Pätevyys**

4.2.1 Organisaation pätevyydenhallintajärjestelmällä on varmistettava, että henkilöstöllä, jonka työnkuva vaikuttaa turvallisuuteen, on pätevyys suorittaa niitä turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, joista he ovat vastuussa (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet). Pätevyyden varmistamisen edellytyksenä on vähintään

a) turvallisuuteen liittyvien tehtävien edellyttämän pätevyyden (mukaan lukien tiedot, taidot, käyttäytyminen, joka ei liity tekniikkaan, ja asenteet) määrittäminen;

b) valintaperiaatteet (peruskoulutustaso, psykologinen ja fyysinen soveltuvuus);

c) alkuvaiheen koulutus, kokemus ja pätevyys;

d) jatkuva koulutus ja olemassa olevan pätevyyden säännöllinen ajantasaistaminen;

e) pätevyyden ajoittainen arviointi sekä psykologisen ja fyysisen kunnon tarkastukset sen varmistamiseksi, että pätevyyttä ja taitoja ylläpidetään ajan mittaan;

f) turvallisuusjohtamisjärjestelmän olennaisia osia koskeva erityiskoulutus, jotta henkilöstö pystyy suorittamaan turvallisuuteen liittyvät tehtävänsä.

([1]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 402/2013, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2013, riskien arviointia koskevasta yhteisestä turvallisuusmenetelmästä ja asetuksen (EY) N:o 352/2009 kumoamisesta (EUVL L 121, 3.5.2013, s. 8).

4.2.2 Organisaation on laadittava 4.2.1 kohdan c, d ja f alakohtien mukainen koulutusohjelma henkilöstölle, joka suorittaa turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, sen varmistamiseksi, että

a) koulutusohjelma toteutetaan määritettyjen pätevyysvaatimusten ja henkilöstön yksilöllisten tarpeiden perusteella;

b) tarvittaessa koulutuksella varmistetaan, että henkilöstö on toimintakykyinen kaikissa toimintaolosuhteissa (normaalin toiminnan aikana, suorituskyvyltään alentuneen toiminnan aikana ja hätätilanteissa);

c) koulutuksen kesto ja kertauskoulutuksen toistumistiheys ovat asianmukaisia koulutustavoitteisiin nähden;

d) tiedot säilytetään koko henkilöstön osalta (ks. 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

e) koulutusohjelmaa arvioidaan ja auditoidaan säännöllisesti (ks. 6.2 Sisäiset tarkastukset) ja siihen tehdään tarvittaessa muutoksia (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

4.2.3 Onnettomuuksien/vaaratilanteiden tai pitkien poissaolojen jälkeen tapahtuvaa töihin paluuta varten on olemassa järjestelyt, joihin sisältyy lisäkoulutuksen antaminen, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

4.3 **Tietoisuus oman toiminnan vaikutuksista**

4.3.1 Ylimmän johdon on varmistettava, että he itse ja heidän alaisensa, joilla on turvallisuuteen vaikuttavia tehtäviä, ovat tietoisia toimintansa merkityksellisyydestä, tärkeydestä ja seurauksista sekä siitä, kuinka he omalta osaltaan edistävät turvallisuusjohtamisjärjestelmän asianmukaista soveltamista ja vaikuttavuutta sekä turvallisuustavoitteiden saavuttamista (ks. 3.2 Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu).

4.4 **Tiedotus ja viestintä**

4.4.1 Organisaation on määritettävä riittävät viestintäkanavat, joilla varmistetaan, että turvallisuuteen liittyviä tietoja vaihdetaan organisaation eri tasojen ja ulkopuolisten asianomaisten osapuolten, mukaan lukien alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat, välillä.

4.4.2 Organisaation on hallinnoitava turvallisuuteen liittyvien tietojen tunnistamista, vastaanottamista, käsittelyä, tuottamista ja levittämistä sen varmistamiseksi, että turvallisuuteen liittyvät tiedot ovat harkinta- ja päätösvaltaa käyttävien tahojen saatavilla.

4.4.3 Organisaation on varmistettava, että turvallisuuteen liittyvät tiedot

a) ovat merkityksellisiä, kattavia ja kohderyhmän ymmärrettävissä;

b) ovat paikkansapitäviä;

c) ovat tarkkoja;

d) ovat johdonmukaisia;

e) ovat hallinnoituja (ks. 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

f) annetaan tiedoksi ennen niiden voimaantuloa;

g) vastaanotetaan ja ymmärretään.

4.5 **Dokumentoidut tiedot**

4.5.1 Turvallisuusjohtamisjärjestelmän dokumentointi

4.5.1.1 Turvallisuusjohtamisjärjestelmän kuvaukseen sisältyvät

a) rautatieliikenteen turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien tunnistaminen ja kuvaus, mukaan lukien turvallisuuteen liittyvät tehtävät ja niihin liittyvät vastuut (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet);

b) kyseisten prosessien vuorovaikutus;

c) menettelyt tai muut asiakirjat, joissa kuvataan, kuinka prosessit toteutetaan;

d) alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien yksilöinti sekä kuvaus tarjottujen palvelujen tyypistä ja laajuudesta;

e) organisaation ja muiden d alakohdassa tarkoitettujen osapuolten välisten sellaisten sopimusjärjestelyjen ja muiden liiketoimintajärjestelyjen tunnistaminen, joita tarvitaan organisaation turvallisuusriskien ja alihankkijoiden käyttöön liittyvien turvallisuusriskien hallitsemiseen;

f) viittaus tässä asetuksessa vaadittuihin dokumentoituihin tietoihin.

4.5.1.2 Organisaation on varmistettava, että toimivaltaiselle kansalliselle turvallisuusviranomaiselle (tai -viranomaisille) toimitetaan vuotuinen turvallisuuskertomus direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Turvallisuuskertomus sisältää seuraavat:

a) yhteenveto turvallisuuteen liittyvien muutosten merkittävyystasoa koskevista päätöksistä sekä tiivistelmä merkittävistä muutoksista täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 402/2013 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

b) organisaation turvallisuustavoitteet seuraavalle vuodelle (seuraaville vuosille) sekä selvitys siitä, miten vakavat turvallisuusriskit vaikuttavat kyseisten turvallisuustavoitteiden asettamiseen;

c) tulokset sisäisistä onnettomuus-/vaaratilannetutkinnoista (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen) ja muista valvontatoimenpiteistä (ks. 6.1 Valvonta, 6.2 Sisäiset tarkastukset ja 6.3 Johdon katselmus) asetuksen (EU) N:o 1078/2012 ([1]) 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

d) yksityiskohtaiset tiedot kansallisten tutkintaelinten antamien suositusten täytäntöönpanosta (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen);

e) organisaation turvallisuusindikaattorit, joiden avulla arvioidaan organisaation turvallisuustasoa (ks. 6.1 Valvonta);

f) tarvittaessa RID-ohjesäännössä ([2]) tarkoitetun turvallisuusneuvonantajan laatiman vuosikertomuksen päätelmät sellaisesta organisaation toiminnasta, joka liittyy vaarallisten aineiden ([3]) kuljetukseen.

4.5.2 Tietojen luominen ja päivittäminen

4.5.2.1 Organisaation on varmistettava, että turvallisuusjohtamisjärjestelmään liittyviä dokumentoituja tietoja luotaessa ja päivitettäessä käytetään asianmukaisia formaatteja ja tallennusvälineitä.

4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta

4.5.3.1 Organisaation on hallinnoitava dokumentoituja tietoja, jotka liittyvät turvallisuusjohtamisjärjestelmään, ja erityisesti tietojen varastointia ja jakelua sekä niihin tehtäviä muutoksia, jotta voidaan varmistaa niiden saatavuus, asianmukaisuus ja suojaaminen tarpeen mukaan.

4.6 **Inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden integrointi**

4.6.1 Organisaation on osoitettava, että sillä on systemaattinen lähestymistapa inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden integroimiseksi turvallisuusjohtamisjärjestelmään. Lähestymistavassa on

a) huomioitava strategian laatiminen ja inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden alan asiantuntemuksen ja tunnustettujen menetelmien käyttö;

b) puututtava riskeihin, jotka liittyvät laitteiden suunnitteluun ja käyttöön, tehtäviin, työolosuhteisiin ja organisatorisiin järjestelyihin, ottaen huomioon niin inhimilliset kyvyt kuin rajoitukset sekä tekijät, jotka vaikuttavat ihmisen suorituskykyyn.

5. TOIMINTA

5.1 **Toimintojen suunnittelu ja hallinta**

5.1.1 Toiminnallisia prosesseja suunnitellessaan, kehittäessään, toteuttaessaan ja arvioidessaan organisaation on varmistettava, että toiminnan aikana

a) sovelletaan hyväksyttävän riskitason kriteerejä ja turvallisuustoimenpiteitä (ks. 3.1.1 Riskinarviointi);

([1]) Komission asetus (EU) N:o 1078/2012, annettu 16 päivänä marraskuuta 2012, rautatieyritysten, turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan saaneiden infrastruktuurin haltijoiden sekä kunnossapidosta vastaavien yksiköiden soveltamasta omavalvontaa koskevasta yhteisestä turvallisuusmenetelmästä (EUVL L 320, 17.11.2012, s. 8).
([2]) Direktiivin (EU) 2016/798 liitteessä I olevassa lisäyksessä oleva 2.1 kohta.
([3]) Direktiivin (EU) 2016/798 liitteessä I olevassa lisäyksessä oleva 2.2 kohta.

b) laaditaan suunnitelma(t) turvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi (ks. 3.2 Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu);

c) kerätään tietoja operatiivisten järjestelyjen oikeaoppisen soveltamisen ja tehokkuuden mittaamiseksi (ks. 6.1 Valvonta).

5.1.2 Organisaation on varmistettava, että sen operatiiviset järjestelyt vastaavat sovellettavien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien turvallisuuteen liittyviä vaatimuksia, asiaankuuluvia kansallisia sääntöjä ja muita mahdollisia asiaankuuluvia vaatimuksia (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö).

5.1.3 Riskien hallitsemiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), on otettava huomioon vähintään seuraavat:

a) olemassa olevien tai uusien junareittien ja junaliikennepalvelujen suunnittelu, mukaan luettuina uudentyyppisen kaluston käyttöönotto, tarve kaluston liisaukseen ja/tai henkilöstövuokraamiseen ulkopuolisilta tahoilta sekä operatiivisessa tarkoituksessa tapahtuva kunnossapitoa koskeva tietojenvaihto kunnossapidosta vastaavien tahojen kanssa;

b) juna-aikataulujen kehittäminen ja täytäntöönpano;

c) junien tai kaluston valmistelu ennen lähtöä, mukaan lukien ennen lähtöä tehtävät tarkastukset ja junan kokoonpano;

d) junien liikennöinti tai kaluston liikkuminen eri toimintaolosuhteissa (normaalin ja suorituskyvyltään alentuneen toiminnan aikana ja hätätilanteissa);

e) toiminnan mukauttaminen kunnossapidosta vastaavien tahojen antamien, liikennöinnistä poistoa koskevien pyyntöjen tai liikennöintiin palauttamista koskevien ilmoitusten mukaisesti;

f) kaluston liikkumista koskevat luvat;

g) käyttöliittymien käytettävyys junan ohjaamoissa ja liikenteenohjauskeskuksissa sekä huoltohenkilöstön käyttämien laitteiden kanssa.

5.1.4 Voidakseen hallita vastuualueiden jakamista operatiivisen toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi organisaation on yksilöitävä junien turvallisen liikennöinnin ja kaluston turvallisen liikkumisen koordinointia ja hallinnointia koskevat vastuualueet ja määriteltävä, miten kaikkien palvelujen turvalliseen tarjoamiseen vaikuttavat tehtävät osoitetaan pätevälle henkilöstölle organisaation sisällä (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet) ja tarvittaessa muille päteville ulkopuolisille tahoille (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat).

5.1.5 Tiedotuksen ja viestinnän hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä), asianomaiselle henkilöstölle (esim. junahenkilökunnalle) on kerrottava yksityiskohtaisesti erityisistä matkaolosuhteista, myös merkityksellisistä muutoksista, jotka voivat aiheuttaa vaaratilanteen tai johtaa väliaikaiseen tai pysyvään toimintarajoitukseen (esim. erityisestä kalustotyypistä tai erityisreitistä johtuen), sekä tarvittaessa poikkeuksellisia lähetyksiä koskevista edellytyksistä.

5.1.6 Pätevyyden hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 4.2 Pätevyys), organisaation on sovellettavan lainsäädännön mukaisesti varmistettava (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö), että

a) henkilöstö toimii saamansa koulutuksen mukaisesti ja noudattaa työohjeita ja korjaaviin toimiin ryhdytään tarvittaessa;

b) henkilöstö suorittaa erityiskoulutuksen siinä tapauksessa, että tiedossa on muutoksia, jotka vaikuttavat toimintojen suorittamiseen tai henkilöstön työtehtäviin;

c) henkilöstöön sovelletaan asianmukaisia toimenpiteitä onnettomuuksien ja vaaratilanteiden jälkeen.

5.2 **Omaisuudenhallinta**

5.2.1 Organisaation on hallinnoitava turvallisuusriskejä, jotka liittyvät fyysiseen omaisuuteen sen elinkaaren ajan (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), aina suunnitteluvaiheesta loppukäsittelyyn saakka, ja täytettävä inhimillisiä tekijöitä koskevat vaatimukset kaikissa elinkaaren vaiheissa.

5.2.2 Organisaation on

a) varmistettava, että omaisuutta käytetään aiottuun tarkoitukseen ja se pidetään turvallisessa käyttökunnossa, soveltuvin osin direktiivin (EU) 2016/798 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja sen suorituskyky pysyy ennakoidulla tasolla;

b) hallinnoitava omaisuutta normaalin ja alentuneen suoritustason toiminnan aikana;

c) niin pian kuin kohtuudella mahdollista pyrittävä havaitsemaan toiminnallisten vaatimusten noudattamatta jättämiset ennen omaisuuden käyttöä tai sen aikana, mukaan lukien käyttörajoitusten soveltaminen tarvittaessa omaisuuden turvallisen käyttökunnon varmistamiseksi (ks. 6.1 Valvonta).

5.2.3 Organisaation on varmistettava, että sen omaisuudenhallintaa koskevissa järjestelyissä noudatetaan soveltuvin osin kaikkia olennaisia vaatimuksia yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä ja muissa asiaankuuluvissa vaatimuksissa esitetyn mukaisesti (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö).

5.2.4 Riskien hallitsemiseksi, silloin kun se on tarpeen kunnossapidon kannalta (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), on otettava huomioon vähintään seuraavat:

a) kunnossapitotarpeen tunnistaminen, jotta omaisuus säilyisi turvallisessa käyttökunnossa, suunnitellun ja todellisen käytön sekä suunnitteluominaisuuksien perusteella;

b) huoltoa varten tapahtuvien omaisuuden liikennöinnistä poistojen hallinnointi, kun puutteita on todettu tai kun omaisuuden kunto heikkenee a alakohdassa tarkoitetun turvallisen käyttökunnon rajan ulkopuolelle;

c) omaisuuden liikennöintiin palauttamisten hallinnointi mahdollisine huollon jälkeisine käyttörajoituksineen, jotta voidaan varmistaa omaisuuden turvallinen käyttökunto;

d) valvonta- ja mittauslaitteiden hallinta, jotta voidaan varmistaa, että niitä voidaan käyttää aiottuun tarkoitukseen.

5.2.5 Tiedotuksen ja viestinnän hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen omaisuuden turvallisen hallinnoinnin kannalta (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä), organisaation on otettava huomioon seuraavat:

a) olennaisten tietojen vaihto organisaation sisällä tai kunnossapidosta vastaavien ulkopuolisten tahojen kanssa (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat) erityisesti turvallisuuteen liittyvistä häiriöistä, onnettomuuksista, vaaratilanteista sekä omaisuuden mahdollisista käyttörajoituksista;

b) kaikkien tarvittavien tietojen jäljitettävyys, mukaan luettuina a alakohtaan liittyvät tiedot (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä ja 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

c) tietojen kirjaaminen ja kyseisten tietojen ylläpito, mukaan luettuna omaisuuden turvallisuuteen vaikuttavien muutosten hallinta (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

5.3 **Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat**

5.3.1 Organisaation on tunnistettava ulkoistetuista toiminnoista, mukaan lukien alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien toiminta tai niiden kanssa tehtävä yhteistyö, aiheutuvat turvallisuusriskit ja hallittava niitä.

5.3.2 Hallitakseen 5.3.1 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusriskejä organisaation on määriteltävä alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien valintakriteerit ja sopimusvaatimukset, jotka niiden on täytettävä, mukaan lukien

a) lakisääänteiset ja muut vaatimukset, jotka liittyvät turvallisuuteen (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

b) sopimuksessa määriteltyjen tehtävien suorittamiseen vaadittava pätevyystaso (ks. 4.2 Pätevyys);

c) vastuu suoritettavista tehtävistä;

d) odotettu turvallisuustaso, joka on ylläpidettävä sopimuksen keston ajan;

e) velvollisuudet, jotka koskevat turvallisuuteen liittyvien tietojen vaihtoa (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä);

f) turvallisuuteen liittyvien asiakirjojen jäljitettävyys (ks. 4.5 Dokumentoidut tiedot).

5.3.3 Asetuksen (EU) N:o 1078/2012 3 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti organisaation on valvottava seuraavia:

a) alihankkijoiden, kumppanien ja tavarantoimittajien kaikkien toimien ja toiminnan turvallisuustaso, jotta voidaan varmistaa, että ne noudattavat sopimuksessa vahvistettuja vaatimuksia;

b) alihankkijoiden, kumppanien ja tavarantoimittajien tietoisuus turvallisuusriskeistä, joita ne aiheuttavat organisaation toiminnalle.

5.4 **Muutosten hallinta**

5.4.1 Organisaation on pantava täytäntöön turvallisuusjohtamisjärjestelmän muutokset ja valvottava niitä turvallisuustason ylläpitämiseksi tai parantamiseksi. Tämä kattaa päätökset muutoksenhallinnan eri vaiheissa sekä myöhemmän turvallisuusriskien uudelleentarkastelun (ks. 3.1.1 Riskinarviointi).

5.5 **Hätätilanteiden hallinta**

5.5.1 Organisaation on määritettävä hätätilanteet ja oikea-aikaiset toimenpiteet, jotka toteutetaan niiden hallitsemiseksi (ks. 3.1.1 Riskinarviointi) ja normaalien toimintaolosuhteiden palauttamiseksi asetuksen (EU) 2015/995 ([1]) mukaisesti.

5.5.2 Organisaation on varmistettava, että kunkin yksilöidyn hätätilannetyypin sattuessa

a) hätäpalveluihin voidaan ottaa pikaisesti yhteys;

b) hätäpalveluille annetaan kaikki merkityksellinen tieto sekä etukäteen, jotta ne voivat valmistella toimiaan, että hätätilanteen aikana;

c) ensiavun antaminen varmistetaan sisäisesti.

5.5.3 Organisaation on määritettävä ja dokumentoitava kaikkien osapuolten tehtävät ja vastuualueet asetuksen (EU) 2015/995 mukaisesti.

5.5.4 Organisaatiolla on oltava hätätilanteita varten toiminta-, hälytys- ja tiedotussuunnitelmat, joihin sisältyvät järjestelyt

a) kaiken sellaisen henkilöstön hälyttämiseksi, jolla on vastuuta hätätilanteiden hoitamisesta;

b) tiedottamisesta kaikille osapuolille (esim. rataverkon haltijalle, alihankkijoille, viranomaisille ja hätäpalveluille), mukaan lukien matkustajille annettavat hätätilanneohjeet;

c) tarvittavien päätösten tekemiseksi hätätilanteen tyypistä riippuen.

5.5.5 Organisaation on kuvattava, kuinka resurssit ja hätätilanteiden hallintakeinot on kohdennettu (ks. 4.1 Resurssit) ja kuinka koulutusvaatimukset on määritelty (ks. 4.2 Pätevyys).

5.5.6 Hätätilannejärjestelyjä testataan säännöllisesti yhteistyössä muiden asianomaisten osapuolten kanssa ja niitä päivitetään tarvittaessa.

5.5.7 Organisaation on varmistettava, että rataverkon haltija voi helposti ja viipymättä ottaa yhteyden vastuussa olevaan pätevään, riittävän kielitaidon omaavaan henkilöstöön, jolta se saa oikeantasoiset tiedot.

5.5.8 Organisaatiolla on oltava menettely, jolla hätätilanteessa voidaan ottaa yhteys kunnossapidosta vastaavaan yksikköön tai raideliikenteen kalustoyksikön haltijaan.

6. SUORITUSKYVYN ARVIOINTI

6.1 Valvonta

6.1.1 Organisaation on suoritettava valvontaa asetuksen (EU) N:o 1078/2012 mukaisesti

a) tarkastaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmän kaikkia prosesseja ja menettelyjä, toiminnalliset, organisatoriset ja tekniset turvallisuustoimenpiteet mukaan luettuina, sovelletaan asianmukaisesti ja ne ovat tehokkaita;

b) varmistaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmää sovelletaan kokonaisuudessaan asianmukaisesti, ja tarkastaakseen, saavuttaako se odotetut tulokset;

([1]) Komission asetus (EU) 2015/995, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan unionin rautatiejärjestelmän osajärjestelmää ”käyttötoiminta ja liikenteen hallinta” koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä annetun päätöksen 2012/757/EU muuttamisesta (EUVL L 165, 30.6.2015, s. 1).

c) tutkiakseen, täyttääkö turvallisuusjohtamisjärjestelmä tämän asetuksen vaatimukset;

d) tunnistaakseen ja toteuttaakseen korjaustoimenpiteet ja arvioidakseen niiden vaikuttavuutta (ks. 7.2 Jatkuva parantaminen) tarvittaessa, jos havaitaan a, b tai c alakohtaan liittyviä olennaisia noudattamatta jättämisiä.

6.1.2 Organisaation on seurattava säännöllisesti kaikilla organisaation tasoilla turvallisuuteen liittyvien tehtävien hoitamista ja ryhdyttävä toimiin, jos niiden hoitamisessa esiintyy puutteita.

6.2 **Sisäiset tarkastukset**

6.2.1 Organisaation on toteutettava sisäisiä tarkastuksia riippumattomalla, puolueettomalla ja avoimella tavalla kerätäkseen ja analysoidakseen tietoja valvontatarkoituksiin (ks. 6.1 Valvonta). Tämä kattaa muun muassa seuraavat:

a) suunnitelmallinen sisäisten tarkastusten aikataulu, jota voidaan tarkistaa riippuen aikaisempien tarkastusten ja suoritustason valvonnan tuloksista;

b) pätevien tarkastajien yksilöinti ja valinta (ks. 4.2 Pätevyys);

c) tarkastusten tulosten analysointi ja arviointi;

d) korjaavien tai parannuksiin tähtäävien toimenpiteiden tarpeen tunnistaminen;

e) kyseisten toimenpiteiden tehokkuuden ja päätökseen saattamisen varmistaminen;

f) tarkastusten tekemiseen ja niiden tuloksiin liittyvät asiakirjat;

g) tarkastusten tulosten ilmoittaminen ylimmälle johdolle.

6.3 **Johdon katselmus**

6.3.1 Ylimmän johdon on säännöllisesti tarkistettava, että turvallisuusjohtamisjärjestelmä on edelleen asianmukainen ja tehokas. Tarkastelussa on huomioitava ainakin seuraavat:

a) yksityiskohtaiset tiedot siitä, kuinka edellisten johdon katselmusten perusteella pyydetyissä toimissa on edistytty;

b) muutokset sisäisissä ja ulkoisissa olosuhteissa (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

c) organisaation turvallisuustaso seuraaviin seikkoihin nähden:

i) turvallisuustavoitteiden saavuttaminen;

ii) valvontatoimien, sisäisten tarkastusten tulokset mukaan luettuina, sekä sisäisten onnettomuus-/vaaratilannetutkintojen tulokset ja niihin liittyvien toimien tilannekatsaus;

iii) kansallisen turvallisuusviranomaisen harjoittamasta valvonnasta saadut merkitykselliset tulokset;

d) suositellut parannukset.

6.3.2 Johdon katselmuksen perusteella ylimmän johdon on otettava kokonaisvastuu turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevien tarvittavien muutosten suunnittelusta ja toteuttamisesta.

7. TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

7.1 **Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen**

7.1.1 Organisaation rautatieliikennetoimintaan liittyvistä onnettomuuksista ja vaaratilanteista

a) on ilmoitettava ja ne on kirjattava, tutkittava ja analysoitava syyn löytämiseksi;

b) on tarvittaessa ilmoitettava kansallisille elimille.

7.1.2 Organisaation on varmistettava, että

a) kansallisen turvallisuusviranomaisen, kansallisen tutkintaelimen ja alan / sisäisen tutkinnan suositukset arvioidaan ja toteutetaan, jos se on aiheellista, tai annetaan toimeksi;

b) merkitykselliset raportit/tiedot muilta asianomaisilta osapuolilta, kuten rautatieyrityksiltä, rataverkon haltijoilta, kunnossapidosta vastaavilta yksiköiltä ja raideliikenteen kalustoyksikön haltijoilta pannaan merkille ja otetaan huomioon.

7.1.3 Organisaation on käytettävä tutkimuksiin liittyviä tietoja riskinarvioinnin tarkastelussa (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), omaksuttava uutta sisältöä turvallisuuden parantamiseksi ja tarvittaessa toteutettava korjaavia toimenpiteitä ja/tai parannuksia (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

7.2 **Jatkuva parantaminen**

7.2.1 Organisaation on pyrittävä jatkuvasti parantamaan turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä tehokkuutta ja soveltuvuutta ottaen huomioon asetuksessa (EU) N:o 1078/2012 vahvistetut puitteet sekä vähintään seuraavien toimintojen tulokset:

a) valvonta (ks. 6.1 Valvonta);

b) sisäiset tarkastukset (ks. 6.2 Sisäiset tarkastukset);

c) johdon katselmus (ks. 6.3 Johdon katselmus);

d) onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen).

7.2.2 Organisaatiolla on oltava keinot henkilöstön ja muiden asianomaisten osapuolten motivointiin, jotta nämä osallistuisivat aktiivisesti turvallisuuden parantamiseen osana organisaation oppimista.

7.2.3 Organisaation on laadittava turvallisuuskulttuurinsa jatkuvaa parantamista varten strategia, joka perustuu asiantuntemuksen ja tunnustettujen menetelmien käyttöön sellaisten käyttäytymiseen liittyvien ongelmien tunnistamiseksi, jotka vaikuttavat turvallisuusjohtamisjärjestelmän eri osa-alueisiin, ja sellaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseksi, joilla puututaan kyseisiin ongelmiin.

LIITE II

Rataverkon haltijoita koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset

1. ORGANISAATION TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 **Organisaation on**

a) kuvailtava toimintansa luonne ja laajuus;

b) yksilöitävä vakavat turvallisuusriskit, joita organisaation itsensä harjoittama tai organisaation alihankkijoiden, kumppaneiden tai tavarantoimittajien sen valvonnassa harjoittama rautatieliikennetoiminta aiheuttaa;

c) yksilöitävä asianomaiset osapuolet (esimerkiksi sääntelyelimet, viranomaiset, rautatieyritykset, rataverkon haltijat, alihankkijat, tavarantoimittajat ja kumppanit), mukaan lukien rautatiejärjestelmän ulkopuoliset osapuolet, jotka ovat olennaisia toimijoita turvallisuusjohtamisjärjestelmän kannalta;

d) yksilöitävä turvallisuuteen liittyvät oikeudelliset ja muut vaatimukset, jotka johtuvat c alakohdassa tarkoitetuista asianomaisista osapuolista, ja ylläpidettävä niitä;

e) varmistettava, että d alakohdassa tarkoitetut vaatimukset otetaan huomioon turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämisessä, täytäntöönpanossa ja ylläpitämisessä;

f) laadittava turvallisuusjohtamisjärjestelmän soveltamisalaa koskeva kuvaus, jossa ilmoitetaan, mitkä liiketoiminnan osat kuuluvat soveltamisalan piiriin ja mitkä eivät, ottaen huomioon d alakohdassa tarkoitetut vaatimukset.

1.2 **Tässä liitteessä sovelletaan seuraavia määritelmiä:**

a) rataverkon haltijoiden harjoittaman rautatieliikennetoiminnan 'luonteella' tarkoitetaan toiminnan luonnehdintaa sen kohdealan perusteella, mukaan lukien infrastruktuurin suunnittelu ja rakentaminen, infrastruktuurin kunnossapito, liikennesuunnittelu, liikenteen hallinta ja valvonta, sekä rautatieinfrastruktuurin käytön perusteella, mukaan lukien tavanomaiset ja/tai suurnopeusradat, matkustaja- ja/tai tavaraliikenne;

b) rataverkon haltijoiden harjoittaman rautatieliikennetoiminnan 'laajuudella' tarkoitetaan laajuutta, jonka määrittävät radan pituus ja rataverkon haltijan arvioitu koko rautatiesektorilla työskentelevien työntekijöiden lukumäärällä mitattuna.

2. JOHTAMINEN

2.1 **Johtaminen ja sitoutuminen**

2.1.1 Ylimmän johdon on osoitettava johtajuutta ja sitoutumista turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämiseen, täytäntöönpanoon, ylläpitoon ja jatkuvaan parantamiseen

a) ottamalla tilivelvollisuuden ja vastuun turvallisuudesta kokonaisuudessaan omiin nimiinsä;

b) varmistamalla, että eri tasoilla organisaatiossa työskentelevä johtohenkilöstö on sitoutunut turvallisuuden ylläpitoon oman toimintansa kautta sekä suhteessaan työntekijöihin ja alihankkijoihin;

c) varmistamalla, että organisaatio on laatinut turvallisuuspolitiikan ja turvallisuustavoitteet, ne on ymmärretty ja ne ovat yhteensopivia organisaation valitseman strategisen suunnan kanssa;

d) varmistamalla, että turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevat vaatimukset integroidaan organisaation liiketoimintaprosesseihin;

e) varmistamalla, että käytettävissä on turvallisuusjohtamisjärjestelmää varten tarvittavat resurssit;

f) varmistamalla, että turvallisuusjohtamisjärjestelmällä torjutaan tehokkaasti organisaatiossa syntyviä turvallisuusriskejä;

g) kannustamalla työntekijöitä tukemaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimusten noudattamista;

h) edistämällä turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaa parantamista;

i) varmistamalla, että turvallisuusnäkökohdat otetaan huomioon organisaation liiketoimintariskien tunnistamisessa ja hallinnassa, ja antamalla selvityksen siitä, kuinka turvallisuuden ja muiden liiketoiminnallisten tavoitteiden väliset ristiriidat tunnistetaan ja ratkaistaan;

j) edistämällä myönteistä turvallisuuskulttuuria.

2.2 **Turvallisuuspolitiikka**

2.2.1 Ylin johto laatii asiakirjan, jossa kuvaillaan organisaation turvallisuuspolitiikka. Asiakirjan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) se on asianmukainen organisaation luonteeseen ja sen harjoittaman rautatieliikennetoiminnan laajuuteen nähden;

b) se on organisaation pääjohtajan (tai ylimmän johdon edustajan/edustajien) hyväksymä;

c) sitä toteutetaan aktiivisesti ja se on saatettu koko henkilökunnan tietoon ja saataville.

2.2.2 Turvallisuuspolitiikan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) siinä sitoudutaan kaikkien turvallisuuteen liittyvien oikeudellisten ja muiden vaatimusten noudattamiseen;

b) se tarjoaa puitteet turvallisuustavoitteiden asettamiselle ja organisaation turvallisuustason arvioinnille kyseisiin tavoitteisiin nähden;

c) siinä sitoudutaan niin omasta toiminnasta kuin muiden toiminnasta johtuvien turvallisuusriskien hallintaan;

d) siinä sitoudutaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaan parantamiseen;

e) sitä ylläpidetään liiketoimintastrategian sekä organisaation turvallisuustason arvioinnin perusteella.

2.3 **Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet**

2.3.1 Henkilöstön (mukaan lukien johto ja muu turvallisuuteen liittyviä tehtäviä suorittava henkilöstö), jolla on turvallisuuteen vaikuttavia tehtäviä, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet on määritettävä kaikilla organisaation tasoilla, ja kyseiset vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet on dokumentoitava ja osoitettava ja annettava tiedoksi kyseiselle henkilöstölle.

2.3.2 Organisaation on varmistettava, että henkilöstöllä, jonka vastuulle on delegoitu turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, on tarvittavat valtuudet, pätevyys ja asianmukaiset resurssit tehtäviensä suorittamiseen ilman, että muut liiketoiminnot vaikuttavat siihen haitallisesti.

2.3.3 Turvallisuuteen liittyviä tehtäviä koskevien vastuiden delegointi on dokumentoitava, ja ne on annettava tiedoksi asianosaiselle henkilöstölle. Lisäksi on varmistettava, että vastuut ymmärretään ja omaksutaan.

2.3.4 Organisaation on kuvattava 2.3.1kohdassa tarkoitettujen tehtävien liittäminen liiketoimintoihin organisaation sisällä ja tarvittaessa sen ulkopuolella (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat).

2.4 **Henkilöstön ja muiden osapuolten kuuleminen**

2.4.1 Henkilöstöä, heidän edustajiaan ja ulkopuolisia asianomaisia osapuolia on kuultava tarvittaessa ja soveltuvin osin turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämiseen, ylläpitoon ja parantamiseen liittyvissä asioissa, kun kyse on heidän vastuualueistaan, liiketoimintamenettelyjen turvallisuusnäkökohdat mukaan luettuina.

2.4.2 Organisaation on helpotettava henkilöstön kuulemista tarjoamalla menetelmät ja keinot henkilöstön osallistumisen mahdollistamiseksi, heidän mielipiteidensä kirjaamiseksi ja vastineen antamiseksi kyseisiin mielipiteisiin.

3. SUUNNITTELU

3.1 **Toimet riskeihin puuttumiseksi**

3.1.1 Riskinarviointi

3.1.1.1 Organisaation on

a) tunnistettava ja analysoitavat kaikki toiminnalliset, organisatoriset ja tekniset riskit, jotka ovat merkityksellisiä organisaation harjoittaman toiminnan luonteen ja laajuuden suhteen. Nämä riskit voivat johtua muun muassa inhimillisistä ja organisatorisista tekijöistä, kuten työmäärästä, työn suunnittelusta, väsymyksestä tai menettelyjen soveltuvuudesta sekä muiden asianomaisten osapuolten toiminnasta (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

b) arvioitava a alakohdassa tarkoitetut riskit asianmukaisia riskinarviointimenetelmiä soveltamalla;

c) kehitettävä ja otettava käyttöön turvallisuustoimenpiteitä, niihin liittyvät tehtävät mukaan luettuina (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet);

d) kehitettävä järjestelmä turvallisuustoimenpiteiden vaikuttavuuden valvomiseksi (ks. 6.1 Valvonta);

e) tunnistettava tarpeet tehdä yhteistyötä muiden asianomaisten osapuolten (esimerkiksi rautatieyritysten, rataverkon haltijoiden, valmistajan, huoltopalvelujen tarjoajan, kunnossapidosta vastaavan yksikön, raideliikenteen kalustoyksikön haltijan, palvelujen tarjoajan ja hankintayksikön) kanssa soveltuvin osin jaettujen riskien sekä riittävien turvallisuustoimenpiteiden käyttöönoton osalta;

f) tiedotettava riskeistä henkilöstölle ja asianosaisille ulkopuolisille tahoille (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä).

3.1.1.2 Riskejä arvioidessaan organisaation on otettava huomioon tarve määritellä ja tarjota turvallinen työympäristö ja ylläpitää sitä; turvallisen työympäristön on täytettävä sovellettavan lainsäädännön ja erityisesti direktiivin 89/391/ETY vaatimukset.

3.1.2 Muutoksiin valmistautuminen

3.1.2.1 Organisaation on tunnistettava mahdolliset turvallisuusriskit ja asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet (ks. 3.1.1 Riskinarviointi) ennen muutosten toteuttamista (ks. 5.4 Muutosten hallinta) täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 402/2013 vahvistetun riskinhallintaprosessin mukaisesti, mukaan lukien itse muutosprosessista aiheutuvien turvallisuusriskien huomioon ottaminen.

3.2 **Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu**

3.2.1 Organisaation on luotava turvallisuustavoitteet asiaankuuluvia toimintoja varten asiaankuuluvilla tasoilla voidakseen ylläpitää ja, kun se on kohtuudella toteutettavissa, parantaa turvallisuustasoaan.

3.2.2 Turvallisuustavoitteiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) niiden on oltava linjassa turvallisuuspolitiikan ja (soveltuvin osin) organisaation strategisten tavoitteiden kanssa;

b) niiden on liityttävä ensisijaisiin riskeihin, jotka vaikuttavat organisaation turvallisuustasoon;

c) niiden on oltava mitattavissa;

d) niissä on otettava huomioon sovellettavat lakisääteiset ja muut vaatimukset;

e) niitä on arvioitava niiden saavutusten perusteella ja tarvittaessa tarkistettava;

f) ne on annettava tiedoksi.

3.2.3 Organisaatiolla on oltava suunnitelma(t) sen kuvaamiseksi, kuinka se aikoo saavuttaa turvallisuustavoitteensa.

3.2.4 Organisaation on kuvailtava strategiansa ja suunnitelmansa, joita se käyttää valvoessaan turvallisuustavoitteiden saavuttamista (ks. 6.1 Valvonta).

4. TUKI

4.1 **Resurssit**

4.1.1 Organisaation on järjestettävä resurssit, muun muassa pätevä henkilöstö ja tehokkaat ja käyttökelpoiset laitteet, joita tarvitaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän laatimiseksi, toteuttamiseksi, ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

4.2 **Pätevyys**

4.2.1 Organisaation pätevyydenhallintajärjestelmällä on varmistettava, että henkilöstöllä, jonka työnkuva vaikuttaa turvallisuuteen, on pätevyys suorittaa niitä turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, joista he ovat vastuussa (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet). Pätevyyden varmistamisen edellytyksenä on vähintään

a) pätevyyden (mukaan lukien tiedot, taidot, käyttäytyminen, joka ei liity tekniikkaan, ja asenteet) tunnistaminen;

b) valintaperiaatteet (peruskoulutustaso, psykologinen ja fyysinen soveltuvuus);

c) alkuvaiheen koulutus, kokemus ja pätevyys;

d) jatkuva koulutus ja olemassa olevan pätevyyden säännöllinen ajantasaistaminen;

e) pätevyyden ajoittainen arviointi sekä psykologisen ja fyysisen kunnon tarkastukset sen varmistamiseksi, että pätevyyttä ja taitoja ylläpidetään ajan mittaan;

f) turvallisuusjohtamisjärjestelmän olennaisia osia koskeva erityiskoulutus, jotta henkilöstö pystyy suorittamaan turvallisuuteen liittyvät tehtävänsä.

4.2.2 Organisaation on laadittava 4.2.1 kohdan c, d ja f alakohtien mukainen koulutusohjelma henkilöstölle, joka suorittaa turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, sen varmistamiseksi, että

a) koulutusohjelma toteutetaan määritettyjen pätevyysvaatimusten ja henkilöstön yksilöllisten tarpeiden perusteella;

b) tarvittaessa koulutuksella varmistetaan, että henkilöstö on toimintakykyinen kaikissa toimintaolosuhteissa (normaalin toiminnan aikana, suorituskyvyltään alentuneen toiminnan aikana ja hätätilanteissa);

c) koulutuksen kesto ja kertauskoulutuksen toistumistiheys ovat asianmukaisia koulutustavoitteisiin nähden;

d) tiedot säilytetään koko henkilöstön osalta (ks. 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

e) koulutusohjelmaa arvioidaan ja auditoidaan säännöllisesti (ks. 6.2 Sisäiset tarkastukset) ja siihen tehdään tarvittaessa muutoksia (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

4.2.3 Onnettomuuksien/vaaratilanteiden tai pitkien poissaolojen jälkeen tapahtuvaa töihin paluuta varten on olemassa järjestelyt, joihin sisältyy lisäkoulutuksen antaminen, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

4.3 **Tietoisuus oman toiminnan vaikutuksista**

4.3.1 Ylimmän johdon on varmistettava, että he itse ja heidän alaisensa, joilla on turvallisuuteen vaikuttavia tehtäviä, ovat tietoisia toimintansa merkityksellisyydestä, tärkeydestä ja seurauksista sekä siitä, kuinka he omalta osaltaan edistävät turvallisuusjohtamisjärjestelmän asianmukaista soveltamista ja vaikuttavuutta sekä turvallisuustavoitteiden saavuttamista (ks. 3.2 Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu).

4.4 **Tiedotus ja viestintä**

4.4.1 Organisaation on määritettävä riittävät viestintäkanavat, joilla varmistetaan, että turvallisuuteen liittyviä tietoja vaihdetaan organisaation eri tasojen ja ulkopuolisten asianomaisten osapuolten, mukaan lukien alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat, välillä.

4.4.2 Organisaation on hallinnoitava turvallisuuteen liittyvien tietojen tunnistamista, vastaanottamista, käsittelyä, tuottamista ja levittämistä sen varmistamiseksi, että turvallisuuteen liittyvät tiedot ovat harkinta- ja päätösvaltaa käyttävien tahojen saatavilla.

4.4.3 Organisaation on varmistettava, että turvallisuuteen liittyvät tiedot

a) ovat merkityksellisiä, kattavia ja kohderyhmän ymmärrettävissä;

b) ovat paikkansapitäviä;

c) ovat tarkkoja;

d) ovat johdonmukaisia;

e) ovat hallinnoituja (ks. 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

f) annetaan tiedoksi ennen niiden voimaantuloa;

g) vastaanotetaan ja ymmärretään.

4.5 **Dokumentoidut tiedot**

4.5.1 Turvallisuusjohtamisjärjestelmän dokumentointi

4.5.1.1 Turvallisuusjohtamisjärjestelmän kuvaukseen sisältyvät

a) rautatieliikenteen turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien tunnistaminen ja kuvaus, mukaan lukien turvallisuuteen liittyvät tehtävät ja niihin liittyvät vastuut (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet);

b) kyseisten prosessien vuorovaikutus;

c) menettelyt tai muut asiakirjat, joissa kuvataan, kuinka prosessit toteutetaan;

d) alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien yksilöinti sekä kuvaus tarjottujen palvelujen tyypistä ja laajuudesta;

e) organisaation ja muiden d alakohdassa tarkoitettujen osapuolten välisten sellaisten sopimusjärjestelyjen ja muiden liiketoimintajärjestelyjen tunnistaminen, joita tarvitaan organisaation turvallisuusriskien ja alihankkijoiden käyttöön liittyvien turvallisuusriskien hallitsemiseen;

f) viittaus tässä asetuksessa vaadittuihin dokumentoituihin tietoihin.

4.5.1.2 Organisaation on varmistettava, että toimivaltaiselle kansalliselle turvallisuusviranomaiselle (tai -viranomaisille) toimitetaan vuotuinen turvallisuuskertomus direktiivin (EU) 2016/798 9 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Turvallisuuskertomus sisältää seuraavat:

a) yhteenveto turvallisuuteen liittyvien muutosten merkittävyystasoa koskevista päätöksistä sekä tiivistelmä merkittävistä muutoksista täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 402/2013 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

b) organisaation turvallisuustavoitteet seuraavalle vuodelle (seuraaville vuosille) sekä selvitys siitä, miten vakavat turvallisuusriskit vaikuttavat kyseisten turvallisuustavoitteiden asettamiseen;

c) tulokset sisäisistä onnettomuus-/vaaratilannetutkinnoista (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen) ja muista valvontatoimenpiteistä (ks. 6.1 Valvonta, 6.2 Sisäiset tarkastukset ja 6.3 Johdon katselmus) asetuksen (EU) N:o 1078/2012 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

d) yksityiskohtaiset tiedot kansallisten tutkintaelinten antamien suositusten täytäntöönpanosta (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen);

e) organisaation turvallisuusindikaattorit, joiden avulla arvioidaan organisaation turvallisuustasoa (ks. 6.1 Valvonta);

f) tarvittaessa RID-ohjesäännössä [1] tarkoitetun turvallisuusneuvonantajan laatiman vuosikertomuksen päätelmät sellaisesta organisaation toiminnasta, joka liittyy vaarallisten aineiden [2] kuljetukseen.

4.5.2 Tietojen luominen ja päivittäminen

4.5.2.1 Organisaation on varmistettava, että turvallisuusjohtamisjärjestelmään liittyviä dokumentoituja tietoja luotaessa ja päivitettäessä käytetään asianmukaisia formaatteja ja tallennusvälineitä.

4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta

4.5.3.1 Organisaation on hallinnoitava dokumentoituja tietoja, jotka liittyvät turvallisuusjohtamisjärjestelmään, ja erityisesti tietojen varastointia ja jakelua sekä niihin tehtäviä muutoksia, jotta voidaan varmistaa niiden saatavuus, asianmukaisuus ja suojaaminen tarpeen mukaan.

4.6 **Inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden integrointi**

4.6.1 Organisaation on osoitettava, että sillä on systemaattinen lähestymistapa inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden integroimiseksi turvallisuusjohtamisjärjestelmään. Lähestymistavassa on

a) huomioitava strategian laatiminen ja inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden alan asiantuntemuksen ja tunnustettujen menetelmien käyttö;

b) puututtava riskeihin, jotka liittyvät laitteiden suunnitteluun ja käyttöön, tehtäviin, työolosuhteisiin ja organisatorisiin järjestelyihin, ottaen huomioon niin inhimilliset kyvyt kuin rajoitukset sekä tekijät, jotka vaikuttavat ihmisen suorituskykyyn.

5. TOIMINTA

5.1 **Toimintojen suunnittelu ja hallinta**

5.1.1 Toiminnallisia prosesseja suunnitellessaan, kehittäessään, toteuttaessaan ja arvioidessaan organisaation on varmistettava, että toiminnan aikana

a) sovelletaan hyväksyttävän riskitason kriteerejä ja turvallisuustoimenpiteitä (ks. 3.1.1 Riskinarviointi);

[1] Direktiivin (EU) 2016/798 liitteessä I olevassa lisäyksessä oleva 2.1 kohta.
[2] Direktiivin (EU) 2016/798 liitteessä I olevassa lisäyksessä oleva 2.2 kohta.

b) laaditaan suunnitelma(t) turvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi (ks. 3.2 Turvallisuustavoitteet ja -suunnittelu);

c) kerätään tietoja operatiivisten järjestelyjen oikeaoppisen soveltamisen ja tehokkuuden mittaamiseksi (ks. 6.1 Valvonta).

5.1.2 Organisaation on varmistettava, että sen operatiiviset järjestelyt vastaavat sovellettavien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien turvallisuuteen liittyviä vaatimuksia, asiaankuuluvia kansallisia sääntöjä ja muita mahdollisia asiaankuuluvia vaatimuksia (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö).

5.1.3 Riskien hallitsemiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), on otettava huomioon vähintään seuraavat:

a) liikenteen turvallisten rajojen määrittäminen rataverkon suunnitteluominaisuuksien perusteella liikennesuunnittelun ja -valvonnan tarpeisiin;

b) liikennesuunnittelu, mukaan luettuina aikataulut ja junareittien jakaminen;

c) reaaliaikainen liikenteen hallinta normaalitilassa ja suorituskyvyltään alentuneessa toimintatilassa, mukaan luettuina käyttörajoitusten soveltaminen ja liikennehäiriöiden hallinnointi;

d) poikkeuksellisia lähetyksiä koskevien edellytysten asettaminen.

5.1.4 Voidakseen hallita vastuualueiden jakamista operatiivisen toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi organisaation on yksilöitävä rataverkon suunnittelua ja toimintaa koskevat vastuualueet ja määriteltävä, miten kaikkien palvelujen turvalliseen tarjoamiseen vaikuttavat tehtävät osoitetaan pätevälle henkilöstölle organisaation sisällä (ks. 2.3 Organisatoriset tehtävät, vastuualueet, tilivelvollisuudet ja valtuudet) ja tarvittaessa muille päteville ulkopuolisille tahoille (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat).

5.1.5 Tiedotuksen ja viestinnän hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä), asianomaiselle henkilöstölle (esim. liikenteenohjaajille) on tiedotettava erityisistä junien reitityistä koskevista vaatimuksista ja kaluston liikkumisesta, myös merkityksellisistä muutoksista, jotka voivat aiheuttaa vaaratilanteen tai johtaa väliaikaiseen tai pysyvään toimintarajoitukseen (esim. radan kunnossapidosta johtuen), sekä tarvittaessa poikkeuksellisia lähetyksiä koskevista edellytyksistä.

5.1.6 Pätevyyden hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen operatiivisen toiminnan turvallisuuden kannalta (ks. 4.2 Pätevyys), organisaation on sovellettavan lainsäädännön mukaisesti varmistettava (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö), että

a) henkilöstö toimii saamansa koulutuksen mukaisesti ja noudattaa työohjeita ja korjaaviin toimiin ryhdytään tarvittaessa;

b) henkilöstö suorittaa erityiskoulutuksen siinä tapauksessa, että tiedossa on muutoksia, jotka vaikuttavat liikennöintitoimintaan tai henkilöstön työtehtäviin;

c) henkilöstöön sovelletaan asianmukaisia toimenpiteitä onnettomuuksien ja vaaratilanteiden jälkeen.

5.2 **Omaisuudenhallinta**

5.2.1 Organisaation on hallinnoitava turvallisuusriskejä, jotka liittyvät fyysiseen omaisuuteen sen elinkaaren ajan (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), aina suunnitteluvaiheesta loppukäsittelyyn saakka, ja täytettävä inhimillisiä tekijöitä koskevat vaatimukset kaikissa elinkaaren vaiheissa.

5.2.2 Organisaation on

a) varmistettava, että omaisuutta käytetään aiottuun tarkoitukseen ja sitä huolletaan niin, että se säilyy turvallisessa käyttökunnossa ja sen suorituskyky pysyy ennakoidulla tasolla;

b) hallinnoitava omaisuutta normaalin ja alentuneen suoritustason toiminnan aikana;

c) niin pian kuin kohtuudella mahdollista pyrittävä havaitsemaan toiminnallisten vaatimusten noudattamatta jättämiset ennen omaisuuden käyttöä tai sen aikana, mukaan lukien käyttörajoitusten soveltaminen tarvittaessa omaisuuden turvallisen käyttökunnon varmistamiseksi (ks. 6.1 Valvonta).

5.2.3 Organisaation on varmistettava, että sen omaisuudenhallintaa koskevissa järjestelyissä noudatetaan soveltuvin osin kaikkia olennaisia vaatimuksia yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä ja muissa asiaankuuluvissa vaatimuksissa esitetyn mukaisesti (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö).

5.2.4 Riskien hallitsemiseksi, silloin kun se on tarpeen kunnossapidon kannalta (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), on otettava huomioon vähintään seuraavat:

a) kunnossapitotarpeen tunnistaminen, jotta rataverkko säilyisi turvallisessa käyttökunnossa, suunnitellun ja todellisen käytön sekä suunnitteluominaisuuksien perusteella;

b) huoltoa varten tapahtuvien omaisuuden liikennöinnistä poistojen hallinnointi, kun puutteita on todettu tai kun omaisuuden kunto heikkenee a alakohdassa tarkoitetun turvallisen käyttökunnon rajan ulkopuolelle;

c) omaisuuden liikennöintiin palauttamisten hallinnointi mahdollisine huollon jälkeisine käyttörajoituksineen, jotta voidaan varmistaa omaisuuden turvallinen käyttökunto;

d) valvonta- ja mittauslaitteiden hallinta, jotta voidaan varmistaa, että niitä voidaan käyttää aiottuun tarkoitukseen.

5.2.5 Tiedotuksen ja viestinnän hallinnoimiseksi, silloin kun se on tarpeen omaisuuden turvallisen hallinnoinnin kannalta (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä), organisaation on otettava huomioon seuraavat:

a) olennaisten tietojen vaihto organisaation sisällä tai huollosta vastaavien ulkopuolisten tahojen kanssa (ks. 5.3 Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat) erityisesti turvallisuuteen liittyvistä häiriöistä, onnettomuuksista, vaaratilanteista sekä omaisuuden mahdollisista käyttörajoituksista;

b) kaikkien tarvittavien tietojen jäljitettävyys, mukaan luettuina a alakohtaan liittyvät tiedot (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä ja 4.5.3 Dokumentoitujen tietojen hallinta);

c) tietojen kirjaaminen ja kyseisten tietojen ylläpito, mukaan luettuna omaisuuden turvallisuuteen vaikuttavien muutosten hallinta (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

5.3 **Alihankkijat, kumppanit ja tavarantoimittajat**

5.3.1 Organisaation on tunnistettava ulkoistetuista toiminnoista, mukaan lukien alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien toiminta tai niiden kanssa tehtävä yhteistyö, aiheutuvat turvallisuusriskit ja hallittava niitä.

5.3.2 Hallitakseen 5.3.1 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusriskejä organisaation on määriteltävä alihankkijoiden, kumppaneiden ja tavarantoimittajien valintakriteerit ja sopimusvaatimukset, jotka niiden on täytettävä, mukaan lukien

a) lakisääänteiset ja muut vaatimukset, jotka liittyvät turvallisuuteen (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

b) sopimuksessa määriteltyjen tehtävien suorittamiseen vaadittava pätevyystaso (ks. 4.2 Pätevyys);

c) vastuu suoritettavista tehtävistä;

d) odotettu turvallisuustaso, joka on ylläpidettävä sopimuksen keston ajan;

e) velvollisuudet, jotka koskevat turvallisuuteen liittyvien tietojen vaihtoa (ks. 4.4 Tiedotus ja viestintä);

f) turvallisuuteen liittyvien asiakirjojen jäljitettävyys (ks. 4.5 Dokumentoidut tiedot).

5.3.3 Asetuksen (EU) N:o 1078/2012 3 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti organisaation on valvottava seuraavia:

a) alihankkijoiden, kumppanien ja tavarantoimittajien kaikkien toimien ja toiminnan turvallisuustaso, jotta voidaan varmistaa, että ne noudattavat sopimuksessa vahvistettuja vaatimuksia;

b) alihankkijoiden, kumppanien ja tavarantoimittajien tietoisuus turvallisuusriskeistä, joita ne aiheuttavat organisaation toiminnalle.

5.4 **Muutosten hallinta**

5.4.1 Organisaation on pantava täytäntöön turvallisuusjohtamisjärjestelmän muutokset ja valvottava niitä turvallisuustason ylläpitämiseksi tai parantamiseksi. Tämä kattaa päätökset muutoksenhallinnan eri vaiheissa sekä myöhemmän turvallisuusriskien uudelleentarkastelun (ks. 3.1.1 Riskinarviointi).

5.5 **Hätätilanteiden hallinta**

5.5.1 Organisaation on määritettävä hätätilanteet ja oikea-aikaiset toimenpiteet, jotka toteutetaan niiden hallitsemiseksi (ks. 3.1.1 Riskinarviointi) ja normaalien toimintaolosuhteiden palauttamiseksi asetuksen (EU) 2015/995 mukaisesti.

5.5.2 Organisaation on varmistettava, että kunkin yksilöidyn hätätilannetyypin sattuessa

a) hätäpalveluihin voidaan ottaa pikaisesti yhteys;

b) hätäpalveluille annetaan kaikki merkityksellinen tieto sekä etukäteen, jotta ne voivat valmistella toimiaan, että hätätilanteen aikana;

c) ensiavun antaminen varmistetaan sisäisesti.

5.5.3 Organisaation on määritettävä ja dokumentoitava kaikkien osapuolten tehtävät ja vastuualueet asetuksen (EU) 2015/995 mukaisesti.

5.5.4 Organisaatiolla on oltava hätätilanteita varten toiminta-, hälytys- ja tiedotussuunnitelmat, joihin sisältyvät järjestelyt

a) kaiken sellaisen henkilöstön hälyttämiseksi, jolla on vastuuta hätätilanteiden hoitamisesta;

b) tiedottamisesta kaikille osapuolille (esim. rautatieyrityksille, alihankkijoille, viranomaisille ja hätäpalveluille), mukaan lukien matkustajille annettavat hätätilanneohjeet;

c) tarvittavien päätösten tekemiseksi hätätilanteen tyypistä riippuen.

5.5.5 Organisaation on kuvattava, kuinka resurssit ja hätätilanteiden hallintakeinot on kohdennettu (ks. 4.1 Resurssit) ja kuinka koulutusvaatimukset on määritelty (ks. 4.2 Pätevyys).

5.5.6 Hätätilannejärjestelyjä testataan säännöllisesti yhteistyössä muiden asianomaisten osapuolten kanssa ja niitä päivitetään tarvittaessa.

5.5.7 Organisaation on koordinoitava hätätilannemenettelyjä kaikkien organisaation infrastruktuuria käyttävien rautatieyritysten kanssa ja pelastustoimen kanssa, jotta helpotetaan pelastuspalvelujen nopeaa toimintaa, sekä kaikkien muiden hätätilanteeseen mahdollisesti osallistuvien osapuolten kanssa.

5.5.8 Organisaatiolla on oltava järjestelyt, joilla toiminta ja rautatieliikenne voidaan tarvittaessa pysäyttää nopeasti ja suoritetuista toimista voidaan tiedottaa kaikille asianomaisille osapuolille.

5.5.9 Rajat ylittävän infrastruktuurin osalta asiaankuuluvien rataverkon haltijoiden välisellä yhteistyöllä on helpotettava toimivaltaisten pelastuspalvelujen tarvittavaa koordinointia ja valmiutta rajan molemmilla puolilla.

6. SUORITUSKYVYN ARVIOINTI

6.1 **Valvonta**

6.1.1 Organisaation on suoritettava valvontaa asetuksen (EU) N:o 1078/2012 mukaisesti

a) tarkastaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmän kaikkia prosesseja ja menettelyjä, toiminnalliset, organisatoriset ja tekniset turvallisuustoimenpiteet mukaan luettuina, sovelletaan asianmukaisesti ja ne ovat tehokkaita;

b) varmistaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmää sovelletaan kokonaisuudessaan asianmukaisesti, ja tarkastaakseen, saavuttaako se odotetut tulokset;

c) tutkiakseen, täyttääkö turvallisuusjohtamisjärjestelmä tämän asetuksen vaatimukset;

d) tunnistaakseen ja toteuttaakseen korjaustoimenpiteet ja arvioidakseen niiden vaikuttavuutta (ks. 7.2 Jatkuva parantaminen) tarvittaessa, jos havaitaan a, b tai c alakohtaan liittyviä olennaisia noudattamatta jättämisiä.

6.1.2 Organisaation on seurattava säännöllisesti kaikilla organisaation tasoilla turvallisuuteen liittyvien tehtävien hoitamista ja ryhdyttävä toimiin, jos niiden hoitamisessa esiintyy puutteita.

6.2 **Sisäiset tarkastukset**

6.2.1 Organisaation on toteutettava sisäisiä tarkastuksia riippumattomalla, puolueettomalla ja avoimella tavalla kerätäkseen ja analysoidakseen tietoja valvontatarkoituksiin (ks. 6.1 Valvonta). Tämä kattaa muun muassa seuraavat:

a) suunnitelmallinen sisäisten tarkastusten aikataulu, jota voidaan tarkistaa riippuen aikaisempien tarkastusten ja suoritustason valvonnan tuloksista;

b) pätevien tarkastajien yksilöinti ja valinta (ks. 4.2 Pätevyys);

c) tarkastusten tulosten analysointi ja arviointi;

d) korjaavien tai parannuksiin tähtäävien toimenpiteiden tarpeen tunnistaminen;

e) kyseisten toimenpiteiden tehokkuuden ja päätökseen saattamisen varmistaminen;

f) tarkastusten tekemiseen ja niiden tuloksiin liittyvät asiakirjat;

g) tarkastusten tulosten ilmoittaminen ylimmälle johdolle.

6.3 **Johdon katselmus**

6.3.1 Ylimmän johdon on säännöllisesti tarkistettava, että turvallisuusjohtamisjärjestelmä on edelleen asianmukainen ja tehokas. Tarkastelussa on huomioitava ainakin seuraavat:

a) yksityiskohtaiset tiedot siitä, kuinka edellisten johdon katselmusten perusteella pyydetyissä toimissa on edistytty;

b) muutokset sisäisissä ja ulkoisissa olosuhteissa (ks. 1 Organisaation toimintaympäristö);

c) organisaation turvallisuustaso seuraaviin seikkoihin nähden:

i) turvallisuustavoitteiden saavuttaminen;

ii) valvontatoimien, sisäisten tarkastusten tulokset mukaan luettuina, sekä sisäisten onnettomuus-/vaaratilannetutkintojen tulokset ja niihin liittyvien toimien tilannekatsaus;

iii) kansallisen turvallisuusviranomaisen harjoittamasta valvonnasta saadut merkitykselliset tulokset;

d) suositellut parannukset.

6.3.2 Johdon katselmuksen perusteella ylimmän johdon on otettava kokonaisvastuu turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevien tarvittavien muutosten suunnittelusta ja toteuttamisesta.

7. TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

7.1 **Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen**

7.1.1 Organisaation rautatieliikennetoimintaan liittyvistä onnettomuuksista ja vaaratilanteista

a) on ilmoitettava ja ne on kirjattava, tutkittava ja analysoitava syyn löytämiseksi;

b) on tarvittaessa ilmoitettava kansallisille elimille.

7.1.2 Organisaation on varmistettava, että

a) kansallisen turvallisuusviranomaisen, kansallisen tutkintaelimen ja alan / sisäisen tutkinnan suositukset arvioidaan ja toteutetaan, jos se on aiheellista, tai annetaan toimeksi;

b) merkitykselliset raportit/tiedot muilta asianomaisilta osapuolilta, kuten rautatieyrityksiltä, rataverkon haltijoilta, kunnossapidosta vastaavilta yksiköiltä ja raideliikenteen kalustoyksikön haltijoilta pannaan merkille ja otetaan huomioon.

7.1.3 Organisaation on käytettävä tutkimuksiin liittyviä tietoja riskinarvioinnin tarkastelussa (ks. 3.1.1 Riskinarviointi), omaksuttava uutta sisältöä turvallisuuden parantamiseksi ja tarvittaessa toteutettava korjaavia toimenpiteitä ja/tai parannuksia (ks. 5.4 Muutosten hallinta).

7.2 **Jatkuva parantaminen**

7.2.1 Organisaation on pyrittävä jatkuvasti parantamaan turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä tehokkuutta ja soveltuvuutta ottaen huomioon asetuksessa (EU) N:o 1078/2012 vahvistetut puitteet sekä vähintään seuraavien toimintojen tulokset:

a) valvonta (ks. 6.1 Valvonta);

b) sisäiset tarkastukset (ks. 6.2 Sisäiset tarkastukset);

c) johdon katselmus (ks. 6.3 Johdon katselmus);

d) onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen (ks. 7.1 Onnettomuuksista ja vaaratilanteista oppiminen).

7.2.2 Organisaatiolla on oltava keinot henkilöstön ja muiden asianomaisten osapuolten motivointiin, jotta nämä osallistuisivat aktiivisesti turvallisuuden parantamiseen osana organisaation oppimista.

7.2.3 Organisaation on laadittava turvallisuuskulttuurinsa jatkuvaa parantamista varten strategia, joka perustuu asiantuntemuksen ja tunnustettujen menetelmien käyttöön sellaisten käyttäytymiseen liittyvien ongelmien tunnistamiseksi, jotka vaikuttavat turvallisuusjohtamisjärjestelmän eri osa-alueisiin, ja sellaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseksi, joilla puututaan kyseisiin ongelmiin.